

Bruxelles, 20.6.2022.
COM(2022) 313 final

2022/0204 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju posebnih i privremenih mjera, s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu, u pogledu vozačkih isprava koje je Ukrajina izdala u skladu sa svojim zakonodavstvom

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U prvih deset tjedana ruske invazije na Ukrajinu, koja je započela 24. veljače 2022., Ukrajinu je napustilo preko pet milijuna ljudi, koji su pobjegli od oružanog sukoba i sklonili se u susjednim zemljama, uglavnom u Europskoj uniji¹. EU je već 4. ožujka 2022. utvrdio postojanje masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine pa im ponudio privremenu zaštitu². U Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. utvrđene su kategorije osoba koje imaju pravo na privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava. Privremena zaštita podrazumijeva pravo na dobivanje boravišne dozvole valjane za cijelo trajanje zaštite i pristup, među ostalim, smještaju, obrazovanju, zdravstvenoj skrbi i radu. Boravišna dozvola koju izda neka država članica podrazumijeva pravo da se unutar Unije putuje tijekom 90 dana u razdoblju od 180 dana.

Vozačka dozvola njezinu imatelju znači poboljšanu mobilnost i lakši svakodnevni život jer na temelju nje ta osoba ima pravo upravljati motornim vozilima na javnim cestama. U tom kontekstu osobama koje imaju pravo na privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu u skladu s nacionalnim pravom olakšava da sudjeluju u gospodarskim i društvenim aktivnostima u njihovu novom okruženju.

U skladu s člankom 41. Konvencije o cestovnom prometu sklopljenom 1968. u Beču (dalje u tekstu „Bečka konvencija”) svaka ugovorna stranka pod određenim uvjetima priznaje domaće i/ili međunarodne vozačke dozvole koje je propisno izdala druga ugovorna stranka. Ukrajina i 23 države članice ratificirale su Bečku konvenciju te primjenjuju njezine odredbe u međusobnim odnosima; međutim, Španjolska nije ratificirala Bečku konvenciju, a Cipar, Malta i Irska nisu njezine stranke.

Države članice imaju različita pravila i postupke za priznavanje i zamjenu vozačkih dozvola trećih zemalja, ovisno, među ostalim, o posebnim odredbama njihova nacionalnog zakonodavstva ili postojećih bilateralnih sporazuma između država članica i treće zemlje o kojoj je riječ. U slučaju osoba koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu u skladu s nacionalnim pravom na temelju nacionalnog prava s važećom vozačkom dozvolom koju je izdala Ukrajina primjereno je uspostaviti usklađeni okvir za priznavanje vozačkih dozvola na području Unije sve dok traje privremena zaštita.

Načelno bi osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava i imaju važeću vozačku dozvolu koju je izdala Ukrajina trebale moći upotrebljavati svoju vozačku dozvolu na području EU-a sve dok traje privremena zaštita. Budući da je zaštita privremene prirode, zamjena ukrajinske vozačke dozvole za vozačku dozvolu koju je izdala država članica ne bi trebala biti potrebna. Time se znatno smanjuje opterećenje nadležnih tijela država članica koja bi u suprotnom možda morala zamijeniti milijune ukrajinskih vozačkih dozvola. Time također osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava neće morati odmah položiti drugi teorijski i/ili praktični ispit vozačke dozvole, često na za njih stranom jeziku, i/ili proći liječničke preglede u državi članici u kojoj imaju privremeno boravište.

¹ Izvor: UNHCR (<https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>)

² Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1.).

U skladu s Bečkom konvencijom o cestovnom prometu ugovorne stranke mogu zahtijevati da imatelj vozačke dozvole koju je izdala druga ugovorna stranka uz domaću vozačku dozvolu ima i međunarodnu vozačku dozvolu (na temelju usklađenog formata). Države članice imaju različite prakse u vezi s tim, pri čemu neke države članice traže da imatelji ukrajinskih vozačkih dozvola imaju međunarodnu vozačku dozvolu ako su domaće vozačke dozvole napisane samo ćirilicom. Dok traje rat u Ukrajini, imateljima ukrajinskih vozačkih dozvola gotovo je nemoguće dobiti međunarodnu vozačku dozvolu od nadležnih ukrajinskih tijela. Osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava trebale bi stoga biti izuzete od zahtjeva da imaju međunarodnu vozačku dozvolu uz ukrajinsku vozačku dozvolu barem dok traje privremena zaštita. U ovim iznimnim okolnostima trebalo bi i odustati od primjene zahtjeva za ovjerenim prijevodima postojećih ukrajinskih vozačkih dozvola jer to može biti skupo i stvoriti dodatne troškove osobama koje su možda izgubile svu ušteđevinu u bijegu iz svoje zemlje. Uz to treba imati u vidu da nema puno ovlaštenih prevoditelja izvan velikih gradova Europske unije, a za dobivanje ovjerenog prijevoda često je potrebno osobno predati izvorne isprave.

Slično bi trebalo primijeniti u slučaju svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti vozača autobusa i kamiona. Valjanost takvih svjedodžbi obično nije dulja od pet godina u skladu s Direktivom 2003/59/EZ³, a Ukrajina je već uvela taj zahtjev kad je riječ o vozačima koji obavljaju međunarodni prijevoz⁴. S obzirom na situaciju, kvalificiranim profesionalnim vozačima koji su pobjegli od rata iz Ukrajine trebalo bi omogućiti odgovarajući pristup gospodarskim aktivnostima u EU-u. Kako bi se pripremila djelotvorna usklađena provedba odgovarajućih odredbi ovog prijedloga, Komisija će organizirati razmjene mišljenja o nacionalnim propisima koje su donijele države članice u čemu će sudjelovati stručnjaci imenovani na temelju članka 11.a stavka 4. Direktive 2003/59/EZ.

U skladu s opisom u akcijskom planu za trake solidarnosti između EU-a i Ukrajine i u ovim okolnostima trebalo bi profesionalnim vozačima iz Ukrajine olakšati pristup zapošljavanju u Europskoj uniji tako što će se utvrditi posebna pravila za izdavanje svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti ukrajinskim profesionalnim vozačima. Zbog trenutne blokade ukrajinskih crnomorskih luka trebalo bi ojačati alternativne logističke veze EU-a i Ukrajine i ukrajinski pristup njezinim izvoznim tržištima, pri čemu treba imati u vidu općenito sve veći nedostatak vozača kamiona.

Rok valjanosti vozačkih dozvola i svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti obično je ograničen. Međutim, dok rat bude trajao u Ukrajini, nije vjerojatno da će se Ukrajina moći pobrinuti za upravne aktivnosti potrebne da se te isprave pojedinačno obnavljaju. U ovoj izvanrednoj situaciji ukrajinska vlada mogla bi odlučiti produljiti valjanost tih isprava. U tom slučaju Ukrajina bi o takvim produljenjima trebala na odgovarajući način obavijestiti Uniju i države članice. Države članice trebale bi priznavati produljenu valjanost ukrajinskih vozačkih dozvola koja je dulja od administrativne valjanosti barem do kraja trajanja privremene zaštite.

U bijegu od rata važne isprave, kao što su vozačke dozvole ili svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti, često se izgube, budu ukradene ili ostanu u ratnoj zoni bez mogućnosti da se u skorijoj budućnosti dođe do njih. U takvim slučajevima države članice mogle bi uz prethodnu provjeru, npr. u ukrajinskom nacionalnom elektroničkom registru vozačkih

³ Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ (SL L 226, 10.9.2003., str. 4.).

⁴ U skladu s odredbama Priloga XXXII. Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Ukrajine iz 2014. (SL L 161, 29.5.2014., str. 1961.–1967.). Za vozače koji obavljaju djelatnost prijevoza samo unutar Ukrajine primjena Direktive bila je predviđena od 1. studenog 2019., ali je to odgođeno.

dozvola u zamjenu za izvorne isprave izdati privremene dozvole s valjanosti do isteka privremene zaštite. To bi bilo lakše izvesti kad bi države članice mogle pristupati ukrajinskom nacionalnom elektroničkom registru vozačkih dozvola. Države članice trebale bi odbiti izdati takve privremene vozačke isprave ako ne budu mogle provjeriti vjerodostojnosti informacija koje im daju raseljene osobe. Prema ukrajinskom Ministarstvu za digitalnu transformaciju gotovo 5,7 milijuna vozačkih dozvola izdano je mobilnom aplikacijom za pristup građana portalu, DIIA. Na temelju DIIA-e moguće je izdavati i provjeravati elektroničke dokumente i dobivati javne usluge. Iako DIAA ne ispunjava normu ISO 18013-5 za mobilne vozačke dozvole, objavljenu u rujnu 2021., omogućava provjeru prava na upravljanje vozilom koja su bitna za iznimnu situaciju na koju se odnosi ova Uredba.

Naposljetku, odredbama ove Uredbe uzimaju se u obzir iznimne okolnosti i utvrđuju iznimke koje se ne bi trebale ponavljati u uobičajenim okolnostima. Stoga je posebno važno da zbog provedbe ove uredbe korisnici cesta ni pješaci ne budu ugroženi jer je vožnja na cestama EU-a dopuštena osobama koje nisu sposobne za vožnju. U tom kontekstu nadležna tijela država članica trebala bi uvesti odgovarajuće mjere protiv prevara i krivotvorenja.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Odredbama predložene uredbe dopunjavaju se važeća pravila Unije o vozačkim dozvolama (Direktiva 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o vozačkim dozvolama⁵) i o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe i putnika (Direktiva 2003/59/EZ). Nijedna od te dvije direktive ne sadržava zajednička pravila o priznavanju relevantnih isprava koje su izdale treće zemlje. Takav je zajednički okvir potreban u posebnoj i iznimnoj situaciji koju je uzrokovala neizazvana i neopravdana vojna agresije Rusije na Ukrajinu jer se njime uspostavlja administrativni pristup kojim se smanjuje birokratsko opterećenje i jamči sigurnost na cestama u Uniji.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovim se prijedlogom dopunjavaju pravila Unije o privremenoj zaštiti raseljenih osoba, konkretno Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ⁶, kojom je prvi put utvrđeno postojanje masovnog priljeva u Uniju raseljenih osoba, koje su morale napustiti Ukrajinu zbog oružanog sukoba, u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba⁷. Prijedlogom se tim raseljenim osobama omogućava korištenje isprava potrebnih za upravljanje motornim vozilima na javnoj cestovnoj mreži Unije i za obavljanje profesionalne djelatnosti vožnje, čime se pomaže gospodarskoj i socijalnoj integraciji tih raseljenih osoba. Ovim se prijedlogom uvode i manja odstupanja od Direktive 2003/59/EZ i Direktive 2006/126/EZ za potrebe posebnih potreba situacije.

⁵ SL L 403, 30.12.2006., str. 18.

⁶ SL L 71, 4.3.2022., str. 1.

⁷ SL L 212, 7.8.2001., str. 12.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova je članak 91. stavak 1. točka (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

- **Supsidijarnost**

Unija je već donijela zakonodavne mjere u području vozačkih dozvola (Direktiva 2006/126/EZ) i početnih kvalifikacija i periodičnog osposobljavanja vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe i putnika (Direktiva 2003/59/EZ). Prethodno opisane izmjene i dalje su u nadležnosti dodijeljenoj Uniji na temelju članka 91. stavka 1. točke (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). U skladu s tom odredbom Europski parlament i Vijeće moraju, odlučujući u skladu s postupkom suodlučivanja, utvrditi mjere za poboljšanje sigurnosti prometa.

Cilj je predloženih pravila poboljšati sigurnost na cestama, što je aspekt sigurnosti prometa i istovremeno omogućiti gospodarsku i socijalnu integraciju osoba raseljenih zbog ruske agresije na Ukrajinu. Svrha je takvih mjera omogućiti osobama koje uživaju privremenu zaštitu da imaju slobodu kretanja unutar Unije vožnjom motornih vozila i slobodu rada obavljanjem profesionalne djelatnosti vožnje, pri čemu to čine u skladu sa sigurnosnim aspektima i standardima koji se primjenjuju u Uniji.

Cilj ove uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice jer on zahtijeva usklađeni regulatorni okvir i koordinaciju za problem uzrokovan ratom u Ukrajini koji utječe na Europsku uniju u cjelini. Stoga se zbog razmjera i učinaka mjera može bolje ostvariti na razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Ovo je mjera Unije potrebna kako bi se postigao cilj pravilnog funkcioniranja mehanizama privremene zaštite predviđenih relevantnim dijelovima prava Unije, uzimajući u obzir razmjer i ozbiljnost posljedica neizazvane i neopravdane agresije Rusije na Ukrajinu. Predložena uredba sadržava ciljane privremene mjere koje su usko povezane s trenutačnom situacijom i ograničene na ono što je nužno da bi se zajamčila pravna sigurnost, sigurnost prometa na cestama i neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj prijedlog odnosi se na posebne odredbe koje utječu na primjenu nekoliko direktiva. Odredbe predloženog akta trebale bi odmah stupiti na snagu i izravno se primjenjivati kako bi se zajamčila pravna sigurnost prijevoznicima, drugim predmetnim osobama i tijelima država članica. Stoga bi zakonodavni akt trebao imati oblik Uredbe koja se izravno primjenjuje i ne zahtijeva prijenos u nacionalno pravo.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo zbog izvanredne, privremene i jednokratne prirode događaja zbog kojeg se donosi ovaj Prijedlog koji se ne odnosi na ciljeve postojećeg zakonodavstva.

- **Savjetovanja s dionicima**

S obzirom na hitnost situacije, nisu provedena službena savjetovanja s dionicima. Međutim, održane su četiri neformalne razmjene mišljenja s članovima Odbora za vozačke dozvole (17.

ožujka, 31. ožujka, 13. travnja i 12. svibnja 2022.), unutar kojih je ukratko razmotreno i pitanje svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti.

U savjetovanju je potvrđeno postojanje nedosljednosti pravila koja se primjenjuju na priznavanje službenih vozačkih isprava koje su izdale treće zemlje. Budući da je većina bitnih aspekata uređena nacionalnim odredbama, stanje se znatno razlikuje među državama članicama. S obzirom na razmjere situacije i hitnost mjera stručnjaci država članica zaključili su da su mjere EU-a potrebne u ovom području.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Kao što je objašnjeno, odgovarajuće prikupljanje stručnog znanja nije bilo moguće zbog hitnosti situacije.

- **Procjena učinka**

S obzirom na hitnost situacije, procjena učinka nije provedena. Ovim se prijedlogom ni u kojem slučaju ne mijenjaju načela ni mehanizmi predmetnog zakonodavstva Unije.

- **Temeljna prava**

Cilj je ovog prijedloga olakšati slobodno kretanje unutar Unije osobama koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nije primjenjivo.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju posebnih i privremenih mjera, s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu, u pogledu vozačkih isprava koje je Ukrajina izdala u skladu sa svojim zakonodavstvom

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁸,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Ruske oružane snage 24. veljače 2022. pokrenule su masovnu invaziju na Ukrajinu s više lokacija iz Ruske Federacije, Bjelarus a i ukrajinskih područja koja nisu pod kontrolom ukrajinske vlade. Posljedica toga je da su veliki dijelovi ukrajinskog državnog područja sad područja oružanog sukoba iz kojih su milijuni osoba pobjegli ili još uvijek bježe.
- (2) Kao odgovor na ovu ničim izazvanu i neopravdanu vojnu agresiju na Ukrajinu, Vijeće je prvi put utvrdilo postojanje masovnog priljeva raseljenih osoba u Uniju, koje su morale napustiti Ukrajinu zbog oružanog sukoba, u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ¹⁰ u svojoj Provedbenoj odluci 2022/382¹¹ u kojoj je utvrdilo kategorije raseljenih osoba koje u Uniji imaju pravo na privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava.
- (3) Vozačka dozvola poboljšava mobilnost i olakšava svakodnevni život imatelju te dozvole jer na temelju nje osoba smije upravljati motornim vozilima. Za obavljanje djelatnosti profesionalnog vozača za prijevoz robe i putnika za poduzeće sa sjedištem u Europskoj uniji potrebna je svjedodžba o stručnoj osposobljenosti. U tom kontekstu

⁸ SL C , [...], str. .

⁹ SL C , [...], str. .

¹⁰ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

¹¹ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1.).

oba dokumenta pomažu osobama koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava da sudjeluju u gospodarskim i društvenim aktivnostima u svojem novom okruženju.

- (4) U skladu s Prilogom XXXII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane¹², Ukrajina je uskladila svoje zakone s odredbama Direktive 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³, osobito kako bi omogućila izdavanje odgovarajućih svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti vozačima autobusa i kamiona koji sudjeluju u međunarodnom prometu.
- (5) U Konvenciji o cestovnom prometu sklopljenoj 1968. u Beču (dalje u tekstu „Konvencija o cestovnom prometu iz 1968.”), čija je stranka i Ukrajina, utvrđena su određena pravila koja omogućuju priznavanje vozačkih dozvola pod određenim uvjetima; međutim, sve države članice nisu stranke te Konvencije. Usto, trenutačno ne postoji usklađeni okvir Unije za zamjenu vozačkih dozvola ili svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti koje izdaju treće zemlje kao što je Ukrajina. Zahtjevi povezani s mogućom zamjenom vozačkih dozvola uglavnom su utvrđeni nacionalnim zakonodavstvom država članica ili važećim bilateralnim sporazumima tih država članica i Ukrajine. Različiti zahtjevi različitih država članica Unije, posebno u pogledu priznavanja vozačkih dozvola i svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti, mogu negativno utjecati na život i slobode raseljenih osoba koje bježe od vojne agresije Rusije na Ukrajinu u trenutku u kojem su te osobe posebno ranjive.
- (6) Stoga je u tom kontekstu primjereno uvesti zajednički okvir Unije koji se primjenjuje na priznavanje vozačkih dozvola koje je izdala Ukrajina i koje posjeduju osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava. Kako bi se smanjilo opterećenje nadležnih tijela država članica i opterećenje osoba koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava, trebalo bi priznavati vozačke dozvole koje je Ukrajina propisno izdala tim osobama sve dok traje njihova privremena zaštita, bez obveze da ih imatelji tih dozvola zamijene.
- (7) U skladu s Konvencijom o cestovnom prometu iz 1968. imatelji vozačkih dozvola moraju predložiti međunarodne vozačke dozvole kako bi uživali pravo na upravljanje vozilom u određenim slučajevima. Od njih se može zahtijevati i da predlože ovjereni prijevod vozačke dozvole. Ti zahtjevi predstavljaju nerazmjerno opterećenje za osobe raseljene iz Ukrajine, koje ih u mnogim slučajevima vjerojatno neće ispuniti. Stoga se od osoba koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava ne bi trebalo zahtijevati predložanje takvih dokumenata na području Unije.
- (8) Iako je Ukrajina već uskladila svoje nacionalno pravo s Direktivom 2003/59/EZ za vozače koji obavljaju međunarodni prijevoz, ukrajinski profesionalni vozači koji žele raditi za cestovne prijevoznike s poslovnim nastanom u Uniji i dalje moraju ishoditi svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti izdanu u državi članici. Stoga bi državama članicama koje namjeravaju izdavati posebnu svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti osobama koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju

¹² SL L 161, 29.5.2014., str. 3.

¹³ Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ (SL L 226, 10.9.2003., str. 4.).

nacionalnog prava i koje posjeduju svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti koje je izdala Ukrajina u skladu s ukrajinskim nacionalnim zakonodavstvom trebalo biti omogućeno izdavanje vozačke kartice o kvalifikacijama iz Direktive 2003/59/EZ ili stavljanje posebne privremene oznake Unije „95.01” na relevantnu vozačku dozvolu predmetnim osobama kako bi se imatelju svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti koju je izdala Ukrajina, kako je definirana u članku 2. točki (b), dala ista prava kao i osobama kvalificiranima za obavljanje djelatnosti vožnje obuhvaćene člankom 1. Direktive 2003/59/EZ. Države članice bi u tu svrhu trebale donijeti nacionalna pravila kojima se utvrđuje opseg i trajanje dopunskog obveznog osposobljavanja i završnog ispita kako bi osigurale da predmetne osobe ispunjavaju standarde koji se odnose na početnu kvalifikaciju i periodično osposobljavanje kako je definirano u Direktivi 2003/59/EZ. U slučaju prijave gubitka ili krađe svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti, države članice trebale bi prije izdavanja te posebne svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti provjeriti, među ostalim upućivanjem upita nadležnim tijelima Ukrajine, posjeduje li predmetna osoba valjanu svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti koju je izdala Ukrajina.

- (9) Budući da vozačke dozvole i svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti obično imaju ograničeno razdoblje valjanosti, potrebno ih je redovito produljivati. S obzirom na trenutačnu situaciju, Ukrajina ne može obavljati svoje uobičajene zadaće, zbog čega možda ne bude mogla produljivati postojeće administrativne dokumente. Države članice stoga bi trebale priznati sve moguće odluke koje Ukrajina donese ili će donijeti o produljenju vozačkih isprava čija je valjanost istekla ili će isteći, sve dok traje razdoblje privremene zaštite. Ukrajina bi o takvim odlukama trebala na odgovarajući način obavješivati Uniju i njezine države članice.
- (10) U bijegu od rata vozačke dozvole često se izgube, budu ukradene ili ostanu u ratnoj zoni bez mogućnosti da se u skorijoj budućnosti dođe do njih. U takvim bi slučajevima državama članicama trebalo dopustiti izdavanje privremenih vozačkih dozvola koje zamjenjuju izvorne dozvole tijekom trajanja privremene zaštite, pod uvjetom da nadležna tijela država članica mogu provjeriti informacije koje su dostavile raseljene osobe, npr. pristupom nacionalnim evidencijama Ukrajine. Takvi dokumenti trebali bi se uzajamno priznavati u Uniji, a njihova administrativna valjanost ne bi trebala trajati dulje od trajanja privremene zaštite.
- (11) Borba protiv prijevara i krivotvorenja presudna je za održavanje sigurnosti na cestama i provedbu zakona. U tom bi pogledu trebalo uspostaviti mehanizme koordinacije za učinkovitu borbu protiv prijevara i krivotvorenja u okviru provedbe ove Uredbe.
- (12) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice i da se zbog opsega ili učinaka djelovanja na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.
Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju posebne i privremene mjere koje se u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 primjenjuju na vozačke isprave koje je

Ukrajina izdala u skladu sa svojim zakonodavstvom i koje posjeduju osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava.

Članak 2. Definicije

Za potrebe ove Uredbe „isprave vozača” znači:

- (a) vozačke dozvole koje je izdala Ukrajina kojima se dokazuju uvjeti pod kojima je vozač ovlašten za upravljanje vozilom u skladu sa zakonima Ukrajine;
- (b) svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti koje je Ukrajina, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom donesenim radi provedbe Direktive 2003/59/EZ, izdala vozačima cestovnih vozila u međunarodnom cestovnom prijevozu robe ili putnika koji su obuhvaćeni područjem primjene te Direktive, na temelju članka 368. stavka 1. i Priloga XXXII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane.

Članak 3.

Priznavanje vozačkih dozvola koje je izdala Ukrajina

- 1. Valjane vozačke dozvole koje je izdala Ukrajina priznaju se na području Unije ako njihovi imatelji uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382, barem do trenutka prestanka primjene privremene zaštite.
- 2. Ako osoba koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava posjeduje vozačku dozvolu iz stavka 1., države članice ne smiju zahtijevati predočenje ovjerenog prijevoda ni međunarodne vozačke dozvole iz članka 41. stavka 1. Konvencije o cestovnom prometu sklopljene 1968. u Beču.

Članak 4.

Svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti

- 1. Na zahtjev imatelja svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti koju je izdala Ukrajina, kako je definirana u članku 2. točki (b), koji uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 država članica u kojoj je tom imatelju odobrena privremena boravišna dozvola ili država članica u kojoj taj imatelj uživa odgovarajuću zaštitu u skladu s nacionalnim pravom može:
 - (a) odstupajući od točke 12. Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ, staviti posebnu privremenu oznaku Unije „95.01” i iza datum isteka valjanosti te oznake u polje 12. na strani 2. vozačke dozvole predmetne osobe, pod uvjetom da ta osoba posjeduje vozačku dozvolu izdanu na temelju obrasca Unije koju je izdala ta država članica; ili
 - (b) izdati toj osobi vozačku karticu o kvalifikacijama s posebnom privremenom oznakom Unije „95.01” i iza datum isteka valjanosti te oznake u polju 10. na strani 2. te vozačke kartice o kvalifikacijama kako je navedeno u članku 10. stavku 1. Direktive 2003/59/EZ.

Takve se vozačke kartice o kvalifikacijama i vozačke dozvole izdaju odnosno označuju samo ako njihovi imatelji uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382.

2. Vozačke kartice o kvalifikacijama i oznaka na vozačkim dozvolama iz stavka 1. točaka (a) i (b) uzajamno se priznaju na području Unije. Smatra se da imatelji takvih vozačkih kartica o kvalifikacijama ili takvih označenih vozačkih dozvola ispunjavaju uvjet obvezne početne kvalifikacije potrebne za obavljanje djelatnosti vožnje utvrđen člankom 3. Direktive 2003/59/EZ.

3. Administrativna valjanost takvih vozačkih kartica o kvalifikacijama ili takve posebne privremene oznake Unije na vozačkim dozvolama ne smije biti dulja od trajanja privremene zaštite raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, trajanja privremene zaštite ili odgovarajuće zaštite imatelja na temelju nacionalnog prava, ni od razdoblja valjanosti vozačke dozvole, ovisno o tome što nastupi ranije.

Ako se privremena zaštita produlji u skladu s člankom 4. Direktive 2001/55/EZ, država članica u kojoj je imatelju isprave odobrena privremena boravišna dozvola ili u kojoj imatelj isprave uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava na odgovarajući način produljuje ispravu izdanu u skladu sa stavkom 1.

4. Prije izdavanja vozačke kartice o kvalifikacijama iz stavka 1. ili stavljanja posebne privremene oznake Unije „95.01” na vozačku dozvolu iz stavka 1. države članice od imatelja svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti iz tog stavka zahtijevaju pohađanje dopunskog obveznog osposobljavanja i uspješno polaganje ispita na kraju tog osposobljavanja u svrhu provjere posjeduje li vozač razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Direktivi 2003/59/EZ.

Dopunsko obvezno osposobljavanje ne smije trajati dulje od 60 sati i mora uključivati najmanje 10 sati individualne vožnje, kako je navedeno u točki 2.1. odjeljka 2. Priloga I. Direktivi 2003/59/EZ.

Na kraju tog osposobljavanja nadležna tijela država članica, ili subjekt koji ona odrede, provode pisanu ili usmenu provjeru znanja vozača.

Države članice obavješćuju Komisiju o nacionalnim pravilima donesenima u skladu s ovim člankom prije izdavanja vozačke kartice o kvalifikacijama ili stavljanja oznake u vozačku dozvolu iz stavka 1.

5. U slučaju gubitka ili krađe svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti kako je definirana u članku 2. točki (b) koju posjeduje osoba koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 država članica u kojoj je toj osobi odobrena privremena boravišna dozvola ili u kojoj ta osoba uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava može na zahtjev te osobe, među ostalim upućivanjem upita nadležnim tijelima Ukrajine, provjeriti posjeduje li ta osoba valjanu svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti koju je izdala Ukrajina u skladu s njezinim nacionalnim zakonodavstvom i posjeduje li ta osoba ispravu koju je u skladu sa stavkom 1. označila ili izdala druga država članica.

Nakon te provjere predmetna država članica može izdati vozačku karticu o kvalifikacijama ili na vozačku dozvolu staviti posebnu privremenu oznaku Unije „95.01” u skladu s postupcima utvrđenima u staccima 1. i 2.

6. Države članice ne smiju produjiti vozačku karticu o kvalifikacijama ili valjanost posebne privremene oznake Unije „95.01” na vozačkoj dozvoli iz stavka 1. ako njezin imatelj više ne uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382.

Članak 5.

Produljenje valjanosti isteklih vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina

Ne dovodeći u pitanje članak 1., ako Ukrajina donese odluke o produljenju valjanosti isteklih vozačkih isprava koje je izdala, države članice priznaju te odluke pod uvjetom da Ukrajina o tome obavijesti Uniju i njezine države članice.

Članak 6.

Izgubljene ili ukradene vozačke dozvole koje je izdala Ukrajina

1. Ako osoba koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 prijavi gubitak ili krađu svoje vozačke dozvole, država članica u kojoj je toj osobi dodijeljena privremena boravišna dozvola ili u kojoj ta osoba uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava na zahtjev te osobe, među ostalim upućivanjem upita nadležnim tijelima Ukrajine, provjerava vozačka prava koja je ta osoba stekla u skladu sa zakonodavstvom koje se primjenjuje u Ukrajini te je li toj osobi u skladu s ovim člankom već izdana vozačka dozvola u drugoj državi članici, posebno kako bi utvrdila da vozačka dozvola nije ograničena, privremeno oduzeta ili poništena.
2. Odstupajući od članka 11. stavka 6. Direktive 2006/126/EZ, nakon provjere iz stavka 1. država članica može predmetnoj osobi izdati vozačku dozvolu iste kategorije ili istih kategorija na temelju obrasca Unije iz Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ. U tom slučaju i odstupajući od točke 12. Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ, države članice u vozačku dozvolu stavljaju posebnu privremenu oznaku Unije „99.01” u polje 12, što znači „posebno izdavanje valjano samo za vrijeme trajanja privremene zaštite (izgubljena ili ukradena ukrajinska dozvola)”.
3. Vozačka dozvola iz stavka 2. uzajamno se priznaje u Uniji. Njezina administrativna valjanost ne smije biti dulja od trajanja privremene zaštite raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, ni trajanja privremene zaštite ili odgovarajuće zaštite imatelja na temelju nacionalnog prava ovisno o tome što nastupi ranije.

Ako se privremena zaštita produjli u skladu s člankom 4. Direktive 2001/55/EZ, država članica u kojoj je imatelju isprave odobrena privremena boravišna dozvola ili u kojoj imatelj dozvole uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava na odgovarajući način produjluje vozačku dozvolu izdanu u skladu sa stavkom 2.

4. Ako provjera iz stavka 1. nije moguća, predmetna država članica ne izdaje vozačku dozvolu iz stavka 2. U tom slučaju država članica može predmetnoj osobi izdati vozačku dozvolu koja je valjana isključivo na njezinu državnom području, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, koja se razlikuje od obrasca utvrđenog u Prilogu I. Direktivi 2006/126/EZ.

5. Države članice ne produljuju vozačku dozvolu iz stavka 2. ako njezin imatelj više ne uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Provedbenom odlukom (EU) 2022/382.

Članak 7.

Sprečavanje prijevare i krivotvorenja

Prilikom primjene ove Uredbe države članice upotrebljavaju sva primjerena sredstva kako bi spriječile i suzbile prijevare i krivotvorenje vozačkih isprava, među ostalim provjerom prava koja imatelju pripadaju na temelju tih dokumenata.

Države članice ne primjenjuju odredbe ove Uredbe na vozačke isprave koje Ukrajina izdaje u elektroničkom obliku ako ne mogu potvrditi njihovu vjerodostojnost, cjelovitost i valjanost.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova se Uredba prestaje primjenjivati sljedećeg dana od dana isteka razdoblja privremene zaštite raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, u skladu s člankom 6. te Direktive.
3. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik